

Virksomhetsrapport til universitetsstyret

3. tertial 2017

Notat til behandling i Universitetsstyret 13. mars 2018

1.0 Innledning

De tertialvise virksomhetsrapportene skal gi ledelsen og universitetsstyret informasjon om oppfølging av UiOs årsplan, gjennomføring av aktiviteter, oppnådde resultater og økonomi. Virksomhetsrapporten har forskjellig fokus i hvert tertial og i denne rapporten orienteres det om hvordan enhetene planlegger å følge opp føringer i UiOs årsplan 2018-2020 og på utviklingen i UiOs 5-årige økonomiske prognoser.

2.0 Årsplan

Årsplanen er UiOs mest sentrale styringsdokument for å realisere Strategi2020. Den har treårig perspektiv og er rullerende, med årlig oppdatering. Årsplan 2018-2020 omfatter kun de områdene der det er vurdert som særlig viktig å oppnå endring. Noen av tiltakene er virksomhetsovergrepene. Dette er tiltak som skal gjennomføres i samarbeid mellom alle nivåene i organisasjonen, men hvor det er Ledelsen- og støtteenheter (LOS) som har det koordinerende ansvaret for tiltakene. Øvrige tiltak skal gjennomføres av enhetene. Antall tiltak er begrenset slik at enhetene skal ha rom for å gjøre egne prioriteringer i tillegg til det som er felles.

Årsplan 2018-2020 ble utarbeidet og vedtatt under forrige ledelse. Tiltak og struktur er dermed ikke fullt ut tilpasset det sittende rektorats prioriteringer. Rektoratet har utmeislet følgende fire hovedprioriteringer for 2018:

- Økte utdanningsambisjoner
- Helhetlig personalpolitikk
- Kunnskap i bruk og samspill med samfunnet
- Påbegynne arbeidet med ny strategi

Basert på føringene som er gitt i UiOs årsplan, vedtok enhetene sine årsplaner for 2018-2020 i slutten av 2017. I det følgende gis det en kortfattet vurdering av enhetenes årsplaner i lys av UiOs årsplan.

Når det gjelder de virksomhetsovergrepene tiltakene, så er det utarbeidet planer som samsvarer med ambisjonene for tiltakene. Beslutningen om å offentliggjøre ARK-undersøkelsene vil imidlertid påvirke planer for arbeidet med arbeidsmiljøutvikling, og når det gjelder å utvikle en plattform for universitetsledelse så må dette arbeidet justeres noe i tråd med nytt rektorats prioriteringer.

For tiltak som skal gjennomføres av enhetene, vurderes operasjonaliseringen av tiltakene innen utdanning og forskning å være gode, mens det er større variasjon i hvordan enhetene har tatt ned tiltak under samfunnskontakt og forskningsformidling og innovasjon. Rektoratet vil ha en fornyet innsats knyttet til samfunnskontakt og forskningsformidling.

Planer for de virksomhetsovergrepene tiltakene i UiOs årsplan

Administrative tjenester

Aktivt delta i samarbeidet med universitetene om felles anskaffelse, forvaltning og utvikling av felles løsninger for fornying og effektivisering av prosessene knyttet til økonomi, lønn og HR og saksbehandling og arkiv.

Plan for arbeidet

I løpet av 2020/2021 skal nye løsninger for økonomi, lønn og HR, samt løsninger for saksbehandling og arkiv være implementert ved UiO. For å sikre god koordinering og helhetlig oppfølging av prosjektene lokalt, er det etablert et digitaliseringsprogram for administrative tjenester. De overordnede mål for programmet er å bidra til en kultur for kontinuerlig forbedring gjennom økt digital modenhet og forankring, trygghet og forståelse for omstillingene i organisasjonen. Sentrale milepæler i arbeidet vil være å velge leverandører, etablere mottaksprosjektene og implementere standardiserte fellesløsninger på en god måte for UiO.

Arbeidsmiljøutvikling

Videreføre arbeidet med systematisk og strukturert arbeidsmiljøutvikling.

Plan for arbeidet

UiO vil fortsette å jobbe systematisk for å utvikle og sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i alle deler av organisasjonen. I perioden 2018-2020 vil UiO forsterke kompetanseutvikling for ledere og medarbeidere i forhold til utvikling av arbeidsmiljø. Det vil i 2018 være et særlig fokus på håndtering og forebygging av seksuell trakassering. I første omgang vil ledere på nivå 1,2 og 3 tilbys kurs om dette. Det skal i tillegg utarbeides en informasjons- og kompetansepakke til lederne på enhetene om hvordan sakene konkret skal følges opp.

Humaniora-meldingen

Følge opp initiativene i Humaniora-meldingen og konkretisere oppfølging ved UiO i form av en bredt forankret handlingsplan.

Plan for arbeidet

Det er nedsatt en arbeidsgruppe med representanter for rektoratet og ledelsen ved Det humanistiske fakultet, Det teologiske fakultet og Kulturhistorisk museum. Målsetningen er at det utarbeides enkelte tiltak på institusjonelt nivå i inneværende strategiperiode og at videre utviklingsarbeid tas inn i arbeidet med ny strategiplan for UiO. Det er en styrket pågående dialog med Kunnskapsdepartementet. Påvirkningsarbeidet mot politiske myndigheter og arbeidet med andre relevante prosesser vil pågå parallelt.

Innovasjonsløftet

Tilrettelegge og være en pådriver for gjennomføringen av innovasjonsløftet.

Plan for arbeidet

Oppfølgingen av Innovasjonsløftet organiseres under fem innsatsområder:

1. Innovasjonskapasitet – kultur, kommunikasjon og lederskap
2. Implementering, kommersialisering og entreprenørskap
3. Organisering av strategiske allianser, næringslivskontakt og nye møteplasser
4. Studentinnovasjon
5. Utdanning

Det skal gjennomføres tiltak på alle innsatsområdene i 2018. Blant annet skal det utvikles en kommunikasjonsplattform for innovasjonsarbeidet ved UiO (innsatsområde 1); eierstyringen av Inven2 skal styrkes og vurdering av policy for praktisering av tredelingsmodellen, en modell som legger premisser for kommersialiseringsarbeidet ved universitetene, følges opp (innsatsområde 2); kontakten med offentlig og privat sektor skal styrkes, herunder vurdere etablering av en egen enhet for samfunns- og næringslivskontakt (innsatsområde 3); forbedre arbeidet knyttet til studentinnovasjon (innsatsområde 4); og initiere et samarbeid mellom forsknings- og utdanningsdekaner om hvordan man kan stimulere best til innovasjon i utdanningene (innsatsområde 5).

I 2018 vil UiO kartlegge hvordan samspillet i UiOs økosystem for innovasjon kan gis best effekt, samt arbeide videre med planene for livsvitenskapshovedstaden Oslo.

IT-infrastruktur for forskning og utdanning

For å sikre at UiO prioriterer utvikling av de IT-tjenester, -løsninger og -infrastruktur som best støtter opp under UiOs strategiske mål, skal det utarbeides en masterplan for IT. Masterplanen skal være et overordnet styringsdokument og gi en helhetlig vurdering av behovet for IT-investeringer ved UiO.

Plan for arbeidet

Masterplanen for IT skal være ferdigstilt og vedtatt av universitetsstyret i løpet av 2018. Det skal påbegynnes et arbeid med langsiktig finansiering av IT i forskning og utdanning og utredes en modell for finansiering av IT-tjenester, -løsninger og -infrastruktur ved UiO.

Karrieropolitikk

Utvikle en helhetlig karrieropolitikk ved UiO og utarbeide et systematisk opplegg for karrierereutvikling for vitenskapelig ansatte – herunder karriereveiledning for ph.d.-kandidater.

Plan for arbeidet

UiOs behov for utvikling av en mer helhetlig karrieropolitikk for vitenskapelige ansatte ble vedtatt som tiltak i UiOs årsplan 2016-18. UiOs nåsituasjon og utfordringer knyttet til å utvikle en mer helhetlig karrieropolitikk for vitenskapelig ansatte er identifisert og beskrevet. I det videre oppfølgingsarbeidet er tre tiltaksområder prioritert. Disse er:

- Karriereveier – stillingsstruktur, midlertidighet og karrieremuligheter
- Karriereveiledning og støtte til realistisk og informert karriereplanlegging
- Mobilitet – i et karrieresperspektiv

Arbeidet med å utvikle en plan for oppfølging av karrieropolitikken i perioden 2018-2020 er i gang, og må sees i sammenheng med og innenfor rammene av en helhetlig personalpolitikk. Videre er det også behov for å gjøre en systematisk gjennomgang av karriereutvikling for teknisk- administrativt ansatte ved UiO.

Læringsmiljø og utdanningskvalitet

Intensivere UiOs arbeid med utdanningskvalitet og læringsmiljø, og i større grad samordne støtteressursene for utdanningsvirksomheten.

Plan for arbeidet

Rektoratet har samarbeidet med utdanningskomiteen om å skissere retningen og ambisjonsnivået for en langsiktig og fremtidsrettet satsing på utdanning ved UiO. De viktigste forutsetningene for å lykkes er gode arenaer for kunnskaps- og erfaringsdeling, en fortsatt utvikling av et godt kunnskapsgrunnlag for beslutninger, en systematisk satsing på utdanningsledelse og sikring av gode støttefunksjoner for arbeid med utdanningsutvikling.

I 2018 vil det være et særlig fokus på arbeidet med sensorveiledninger og tilbakemeldinger samt utredningen av et system for merittering av utdanningsfaglig kompetanse. Det vil også bli arbeidet videre med utvikling av LINK som en fellesarena for kunnskaps- og erfaringsdeling på tvers.

Masterplan for eiendommer

Arbeide videre med implementering av masterplanen og sikre langsiktig finansiering av eksisterende bygningsmasse i nært samspill med Kunnskapsdepartementet. Sikre gode læringsmiljøer i utvikling av campus.

Plan for arbeidet

Prioriterte oppgaver for implementering av masterplan i 2018 er å kartlegge arealbruk ved UiO og vurdere hvordan forskerboligordningen skal organiseres. Det legges videre opp til å arbeide med utredningen av bruk av arealene for Nedre Blindern, inkludert faglige prioriteringer.

Masterplanen omfatter også arbeid med de fire statsfinansierte prosjektene: Livsvitenskap, Vikingtidsmuseet, nytt bygg for Odontologi og nytt veksthus på Tøyen. Statsbygg er ansvarlig for fremdrift og finansiering av disse prosjektene.

Plattform for universitetsledelse

Fullføre arbeidet med en plattform for universitetsledelse på alle nivåer.

Plan for arbeidet

I perioden vil UiO forsterke arbeidet med å utvikle ledelse på alle nivåer. Dette vil innebære både å tydeliggjøre hvilke verdier ledelse ved UiO er basert på og gjennomføring av lederutviklingsprogram. Arbeidet vil tilpasses til rektoratets prioriteringer om helhetlig karrieropolitikk.

Utviklingsavtalen

Tilrettelegge og være en pådriver for å realisere målene i utviklingsavtalen.

Plan for arbeidet

Utviklingsavtalen har tre hovedmål, og disse er:

- Fremragende utdanningskvalitet,
- Økt forskningsaktivitet i Horisont 2020
- Mer omfattende internasjonalt forsknings-, utdannings- og innovasjonssamarbeid.

Koordineringsansvaret for de tre utviklingsmålene med tilhørende tiltak er lagt til LOS. Det er utarbeidet planer for hvordan utviklingsavtalen skal implementeres, men det er behov for ytterligere forankring av mål og tilhørende tiltak i organisasjonen. Arbeidet med å realisere målene i utviklingsavtalen vil følges opp gjennom de ordinære årshjulsprosessene ved UiO.

Tiltak og planer på utdanningsområdet

Tiltak 1 i UiOs årsplan

Enhetene skal styrke studentenes integrering i fagmiljøet og gi god oppfølging underveis i studiene.

Forventede resultater ved utgangen av 2018:

- Enheten har analysert data om studiegjennomføringen ved enheten.
- Enhetene har prioritert tiltak for å øke studiegjennomføring med bakgrunn i gjennomført analyse.

Forventede resultater ved utgangen av 2020:

- Enheten har redusert andelen frafall etter to semester.
- Enheten har økt andelen bachelor-, master- og ph.d.-studenter som gjennomfører på normert tid.

Alle fakultetene har tiltak for å øke studiegjennomføringen. Dette inkluderer både styrket introduksjonsopplegg og mottak, bedre integrering i fagmiljøet og oppfølging underveis i studiene. Fakultetene forventer at tiltakene vil føre til redusert frafall etter to semester og økt andel studenter som gjennomfører på normert tid. Enkelte enheter har satt eller planlegger å sette konkrete måltall/-suksesskriterier for arbeidet.

Alle fakultetene har gjennomført eller planlegger å gjennomføre analyser om studiegjennomføringen ved fakultetet. Dette bidrar til at UiO får et mer presist bilde av tilstanden på hvert studieprogram og kan sette i verk skreddersydde tiltak. Det er imidlertid behov for mer systematisk kunnskap om temaet. Som del av satsingen på utdanning planlegges et bredere prosjekt som ser på årsaker og tiltak mot frafall både i lys av behovet for styringsdata og for å forstå mer av studentenes veier gjennom studieløpene.

Tiltak 2 i UiOs årsplan

Enhetene skal ta i bruk nyskapende og studentaktive lærings- og vurderingsformer for å styrke studentenes læringsutbytte og utdanningenes arbeidslivsrelevans.

Forventede resultater ved utgangen av 2018:

- Enheten har en ytterligere økning i andel digital eksamen.
- Enheten har større variasjon i lærings- og vurderingsformene innenfor hvert studieprogram.

Forventede resultater ved utgangen av 2020:

- Enheten har styrket utdanningenes arbeidslivsrelevans.
- Enheten har økt andelen studieprogram som tilbyr praksisplasser.

Enhetene arbeider godt med digital eksamen, og flere ligger an til å bli fulldigitalisert i løpet av planperioden. I planene er det tungt fokus på innføring av UiOs nye læringsplattform, Canvas. Flere enheter vil bruke de nye tekniske mulighetene til videreutvikling av undervisnings- og vurderingsformene. Det er også et gjennomgående trekk at digitaliseringen gir behov for kompetanseheving for ansatte, og her blir det viktig å sikre tett dialog med LINK.

Variasjonen blant fakultetenes planer er større på målsetningen om styrket arbeidslivsrelevans. Tiltakene inkluderer:

- Mer kontakt med Karrieresenteret
- Styrking av studentenes ferdigheter
- Større bruk av internships
- Masteroppgaver i kontakt med arbeidslivet
- Ulike former for undersøkelser

Bare om lag halvparten av fakultetene nevner konkrete tiltak for å øke andelen studieprogram med praksis, men det er grunn til å tro at tiltakene også ved de øvrige fakultetene vil bidra til dette. Dette temaet har også høyt fokus i satsingen på utdanning og vil bli drøftet videre våren 2018.

Tiltak og planer på forskningsområdet

Tiltak 3 i UiOs årsplan:

Enhetene skal ha en betydelig økning i finansiering fra EU-systemet.

Forventede resultater ved utgangen av 2018:

- Enheten har gjennomgått sin prosjektportefølje og identifisert områder i de tre hovedgruppene i Horisont 2020 hvor de har størst potensiale for å øke sin deltakelse.

Forventede resultater ved utgangen av 2020:

- Enheten har en årlig økning i antall søknader og gjennomslag innenfor de tematiske områder i Horisont 2020.
- Enheten har økt gjennomslag innenfor European Research Council i Horisont 2020.

Alle enhetene prioriterer EUs rammeprogram og det settes av betydelig med ressurser for å øke deltagelsen i Horisont 2020 (H2020). Samlet sett er den planlagte aktiviteten svært høy.

Alle fakultetene har tiltak for å få flere og bedre søknader. Tiltakene varierer, men styrket støtteapparat og kompetansebygging går igjen. De fleste fakultetene har tiltak for å kartlegge og følge opp aktuelle søkere, både i form av langsiktige løp for karriereutvikling eller kortsiktige tiltak for å motivere og identifisere potensielle søkere og tilby dem særlig oppfølging. Flere av fakultetene tilbyr også insentiver som frikjøp, stipendiater etc. Det er også større oppmerksomhet rundt driften av prosjektene enn tidligere.

Deltagelsen i «European Research Council» (ERC) er fremdeles ett av de viktigste områdene, og søkere til dette programmet følges særskilt opp. Det samme gjelder mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA), som flere fakulteter ser som et aktuelt virkemiddel for å tiltrekke seg gode forskere. Til begge områdene prøves det ut tiltak som økonomiske insentiver, tettere søknadsstøtte og veiledning. Bevisstheten rundt deltakelsen i de tematiske prosjektene er økende, samtidig som det gis det tilbakemelding om at utlysningene ikke passer, at prosjektene er tyngre å gjennomføre og dermed mindre attraktive.

Frem mot 2020 forventer alle enhetene å få flere nye prosjekter. Aktiviteten i H2020 har ligget stabilt med i rundt 200 søknader hvert år, men i 2017 økte antall søkere ytterligere til over 257. Økningen i søknader var hovedsakelig knyttet til ERC og MSCA. Basert på alle de ulike tiltakene som er igangsatt, og som settes i gang, bør UiO kunne forvente en økning i antall innvilgede prosjekter i de siste to årene av Horisont 2020.

Tiltak 4 i UiOs årsplan

Rekrutteringsprosessene ved UiO skal forbedres.

Forventede resultater ved utgangen av 2018:

- Enheten har implementert egne rutiner som skal sikre raskere tilsetting.
- Enheten har redusert gjennomsnittlig tid for rekruttering av vitenskapelige tilsatte.

Forventede resultater ved utgangen av 2020:

- Enheten har fulgt opp og iverksatt tiltak i henhold til UiOs rekrutteringsstrategi.

UiO har potensiale for å nå forventede resultater knyttet til rekruttering. Dette forutsetter kontinuerlig forbedring og effektivisering av rekrutteringsprosessene med målbare tiltak, gjennomføring og evaluering.

De fleste enhetene følger opp, og har iverksatt tiltak i henhold til UiOs rekrutteringsstrategi. Enhetene vil fortsette arbeidet med forbedring av rekrutteringsprosessene, videreutvikle god praksis og redusere gjennomsnittlig rekrutteringstid for vitenskapelige tilsetninger ytterligere.

Tiltaket om rekruttering har stått i UiOs årsplan de tre siste årene, og flere enheter har allerede begynt å se resultater i form av redusert gjennomsnittstid for rekruttering av vitenskapelig ansatte.

Tiltak og planer for samfunnskontakt og forskningsformidling

Tiltak 5 i UiOs årsplan:

Enhetene skal sikre at kommunikasjonsarbeidet støtter opp om universitetets samfunnsoppdrag og enhetens strategiske prioriteringer og iverksette og gjennomføre målrettede og målbare tiltak for forskningsformidling og samfunnskontakt.

Forventede resultater ved utgangen av 2018:

- Enheten har identifisert de viktigste strategiske prioriteringene som forskningsformidling og samfunnskontakt kan støtte opp om og prioritert relevante målgrupper.
- Enheten har iverksatt målrettede tiltak for forskningsformidling og samfunnskontakt og planlagt hvordan effekt av tiltakene skal evalueres.

Forventede resultater ved utgangen av 2020:

- Enheten har evaluert hvilken effekt kommunikasjonstiltakene har hatt for de strategiske prioriteringene.
- Enheten har bidratt til at enhetens ledende fagfelt sterkeste miljøer er kjent i prioriterte målgrupper.

Samarbeid med næringslivet og andre eksterne aktører vektlegges av mange enheter, og fakultetene arbeider med å forsterke og systematisere kontakten med relevante aktører innen sine fagområder. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har for eksempel ansatt visedekan for samfunnskontakt og innovasjon i 2017. Noen enheter har stort fokus på utadrettet aktivitet for å synliggjøre og profilere særskilte fagområder og tema.

Samfunnsmessig effekt og anvendelse av ny kunnskap fra UiO i form av produkter, aktiviteter og tjenester er omtalt av de fleste. Enhetene legger mest vekt på formidling av forskningsresultater gjennom ulike kommunikasjonstiltak som populærvitenskapelige arrangementer, fagdager, temakvelder, møteplasser og lignende, men også profilering og synliggjøring av satsinger tillegges vekt. De fleste fakulteter og enheter

har, eller er i ferd med å utvikle kommunikasjonsstrategi og kommunikasjonsplaner for områdene. Det er også i større grad planer for en systematisk analyse, måling og evaluering av kommunikasjons tiltakene.

Tiltak og planer for innovasjon

Tiltak 6 i UiOs årsplan:

Som et ledd i gjennomføring av innovasjonsløftet, skal enhetene utarbeide konkrete målsettinger og iverksette tiltak innen minimum ett av følgende definerte innsatsområder:

- Innovasjonskapasitet – kultur, kommunikasjon og lederskap
- Kommersialisering og entreprenørskap
- Organisering av strategiske allianser, næringslivskontakt og nye møteplasser
- Studentinnovasjon
- Utdanning

Forventede resultater ved utgangen av 2018:

- Enheten har utarbeidet planer for innovasjonsaktiviteten ved enheten og iverksatt tiltak innen minimum ett innsatsområde.

Forventede resultater ved utgangen av 2020:

- Enheten økt innovasjonsaktivitet innen prioriterte innsatsområder..

Årsplanene kan tyde på at det er ulikt eierskap til innovasjon og innsatsområdene i innovasjonsløftet, og at enhetene har en ulik inngang til arbeidet med innovasjon.

Alle enhetene med unntak av to har spesifikt adressert aktiviteter innenfor innovasjon. De fleste enhetene har hensiktsmessige tiltak og viser til planlagte resultater i løpet av planperioden som framstår realistiske og gjennomførbare. Noen enheter oppgir få konkrete tiltak, mens de fleste har spesifikke planer som er tilpasset enheten. For UiO som helhet framstår disse planene godt beskrevet, men i årsplanene kan det framstå som om enkelte enheter har mindre oppmerksomhet på dette området.

3.0 Økonomisk status og prognoser

Overordnet vurdering av UiOs økonomi

UiO har samlet sett en solid økonomi. Både de eksterne inntektene og bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet over statsbudsjettet har hatt en realvekst de siste årene, på tross av opptrapping av det statlige avbyråkratiserings- og effektiviseringskuttet.

Tradisjonelt inndeles UiOs totaløkonomi i to hovedkategorier: «basisvirksomhet» (midler fra KD m.m.) og «eksternt finansiert virksomhet» (BOA-inntekter og gaver). Hovedkategoriene har ulike mekanismer for håndtering av midler. På *basisvirksomheten* er midlene ment å benyttes samme år som de bevilges. Det er imidlertid mulig å overføre mer-/mindreforbruk¹ til påfølgende år. Sett over tid gir mer-/mindreforbruket på basisvirksomheten en indikasjon på hvorvidt aktivitetsnivået er tilpasset inntektsrammene. *De eksterne inntektene* er øremerket spesifikke flerårige prosjekter. «Saldoen» på eksternt finansiert virksomhet (dvs. innbetalte midler som foreløpig ikke har blitt benyttet) kan ikke omdisponeres til andre formål.

Samlet sett framstår UiOs aktivitetsnivå som godt tilpasset inntektsrammene, - ved utgangen av 2017 utgjorde mindreforbruket på basisvirksomheten 3% av bevilgning. Som følge av realvekst i bevilgningene de siste årene har imidlertid flere fakulteter og tilsvarende enheter opparbeidet et relativt høyt mindreforbruk. Størrelsen på mindreforbruket varierer betydelig mellom enhetene. UiO har benyttet dette handlingsrommet til å investere i bygningsmassen («forhåndsdisponeringer»²). Som følge av forhåndsdisponeringene er UiOs samlede mindreforbruk moderat, også sammenlignet med sektoren for øvrig.

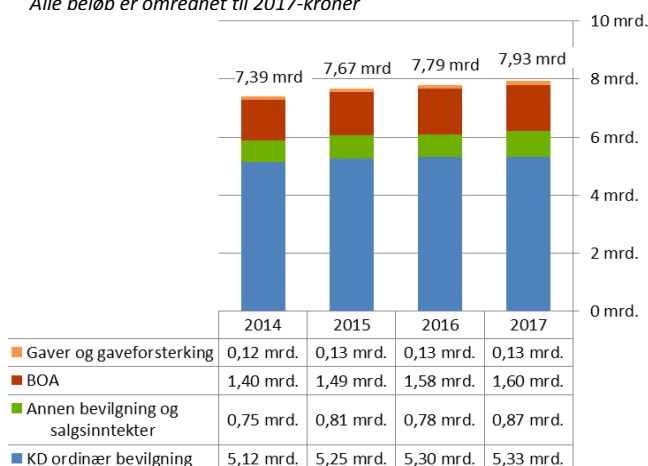
Usikkerheter i økonomien framover er hovedsakelig knyttet til aktivitetsnivået ved fakulteter og tilsvarende enheter. Denne risikoen kan ved behov håndteres bl.a. ved å utsette planlagte investeringer. Prognosen for økonomisk utvikling tilsier imidlertid et fortsatt mindreforbruk på basisvirksomheten de nærmeste årene.

Nærmere om inntekts- og kostnadsbildet

Figur 1 viser utviklingen i UiOs inntekter, fordelt på 4 kategorier. BOA³ og gaver tilsvarer UiOs eksternt finansierte virksomhet, mens de to andre kategoriene tilsvarer UiOs basisvirksomhet. Veksten i alle fire inntektstypene har de senere årene vært noe høyere enn den generelle pris- og lønnsutviklingen.

Figur 1: Inntektsutvikling

Alle beløp er omreant til 2017-kroner

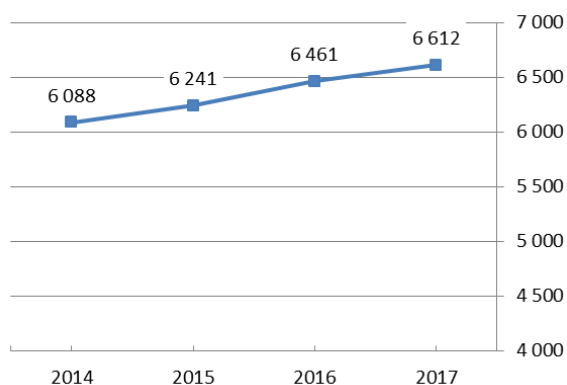

¹ «Mindreforbruk» betegner midler som står ubenyttet ved årets (eller periodens) slutt. I dette notatet benytter vi «mindreforbruk» i betydningen «akkumulert mindreforbruk», - dvs. summen av årets/periodens mindreforbruk og tidligere oppspart mindreforbruk.

² «Forhåndsdisponeringer» er en ordning som innebærer at UiOs sentralnivå «låner» av enhetenes mindreforbruk for å benytte dette til institusjonelle investeringer. Forhåndsdisponeringene er nærmere spesifisert i vedlegg 1.

³ «Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet» er prosjektfinansiert (og i hovedsak forsknings-) virksomhet, iht definisjon fra Kunnskapsdepartementet. Se også figur 4.

Figur 2: Årsverksutvikling

Det har i perioden også vært en vesentlig årsverksvekst, - fra 2014 til 2017 økte antall årsverk med 9%. Veksten har vært størst i vitenskapelige årsverk.

Det var imidlertid en liten reduksjon i kostnadene i 2017. Dette skyldtes en midlertidig reduksjon i pensjonssatsen samt at man i 2016 gjorde en ekstraordinær feriepengeavsetning etter pålegg fra Kunnskapsdepartementet.

BOA-inntekter

BOA-inntektene har hatt god vekst de senere årene. Fra 2014 til 2017 vokste NFR-inntektene med nesten 30%.

I 2017 falt EU-inntektene noe fra toppåret i 2016. Fallet i EU-inntekter skyldes blant annet en liten nedgang i innvilgede ERC- og koordinatorprosjekter.

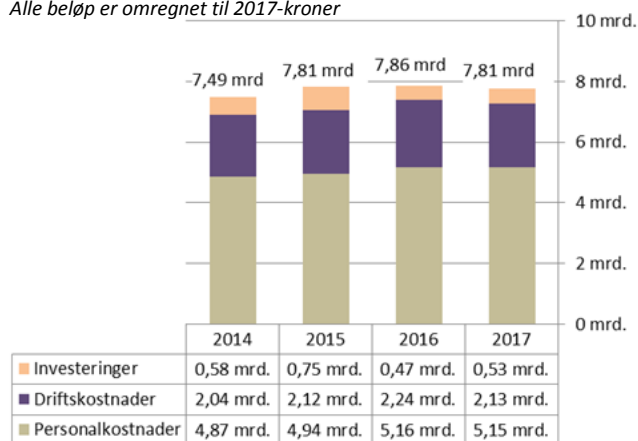
Basisvirksomheten⁴

I 2017 økte UiOs samlede mindreforbruk med 96 mill. kr. Mindreforbruket er fortsatt lavt (3% av bevilgning) sammenliknet med sektoren for øvrig.

En vesentlig del av inntektsveksten de senere årene har gått til fakulteter og tilsvarende enheter⁵. Aktiviteten ved enhetene har økt, men i en lavere takt enn inntektene. Dette har medført en vesentlig økning i mindreforbruket ved fakulteter og tilsvarende enheter, - fra ca 250 mill. kr i 2013 til ca 760 mill. kr i 2016. I 2017 var det ved enhetene balanse mellom aktivitetsnivå og årets (isolerte) inntekter. Likevel har enhetene fortsatt med seg et høyt oppspart mindreforbruk (ca 16% av bevilgning). Her er det imidlertid stor variasjon mellom de enkelte enhetene, både på fakultets- og instituttnivå (jfr. vedlegg 2)

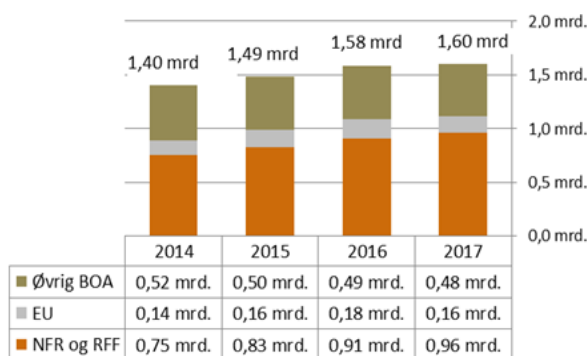
Figur 3: Kostnadsutvikling

Alle beløp er omregnet til 2017-kroner

Figur 4: Inntektsutvikling BOA

Alle beløp er omregnet til 2017-kroner

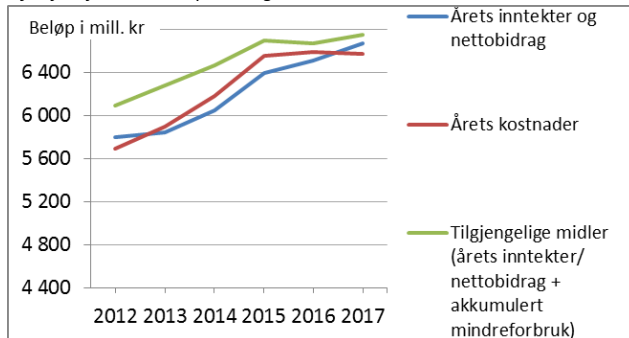
⁴ «Basisvirksomheten» benyttes som betegnelse for den delen av UiOs virksomhet som finansieres vha bevilgning fra KD og andre departementer, samt salgsinntekter (blå og grønn kategori i figur 1).

⁵ «Fakulteter og tilsvarende enheter» brukes her som fellesbetegnelse for fakulteter, museer, sentre og Universitetsbiblioteket

Figur 5: Inntekts- og kostnadsutvikling på basisvirksomheten. Totalt for UiO

Intern handel er eliminert.

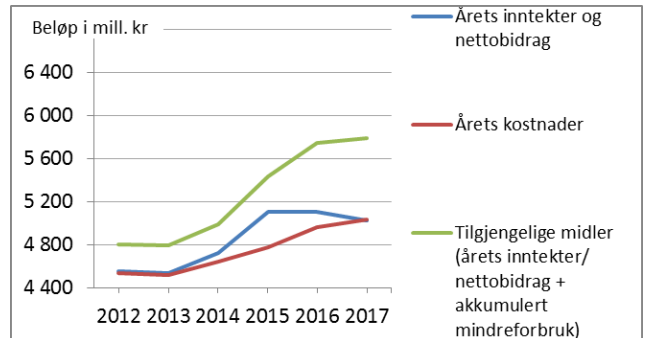
Inflasjonsjusterte beløp, omregnet til 2017-kroner

Figur 6: Inntekts- og kostnadsutvikling på basisvirksomheten. Fakulteter og tilsvarende enheter

Intern handel er inkludert.

Inflasjonsjusterte beløp, omregnet til 2017-kroner

For UiO samlet sett er mindreforbruket likevel på et moderat nivå. Dette skyldes at økt bruk av forhåndsdisponeringer til institusjonelle investeringer har veiet opp for det økte mindreforbruket ved fakulteter og tilsvarende enheter.

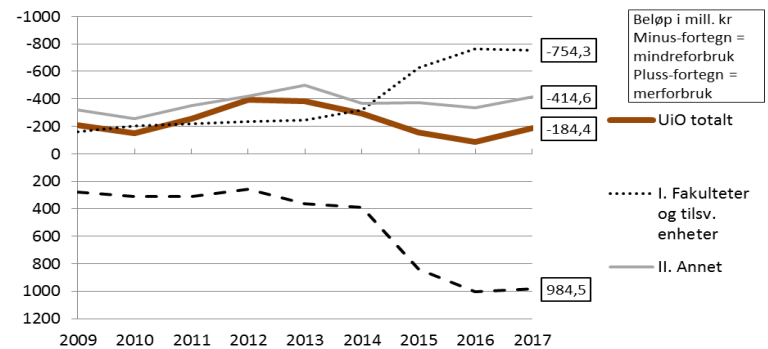
Tidligere prognoser tilsa at mindreforbruket i 2017 ville synke.

Hovedårsakene til at utviklingen ble

annerledes er at UiOs inntekter generelt har økt mer enn forutsatt, forsinkelser i byggeprosjekter (Brøgger's Hus m.fl.), samt at mye av årsverksveksten, i tråd med ønsket utvikling, har vært finansiert gjennom eksternt finansiert virksomhet («nettobidrag» m.m.).

Figur 7: Utvikling i mindreforbruket (akkumulert) på basisvirksomheten

Totalt – og for de ulike hovedkomponentene

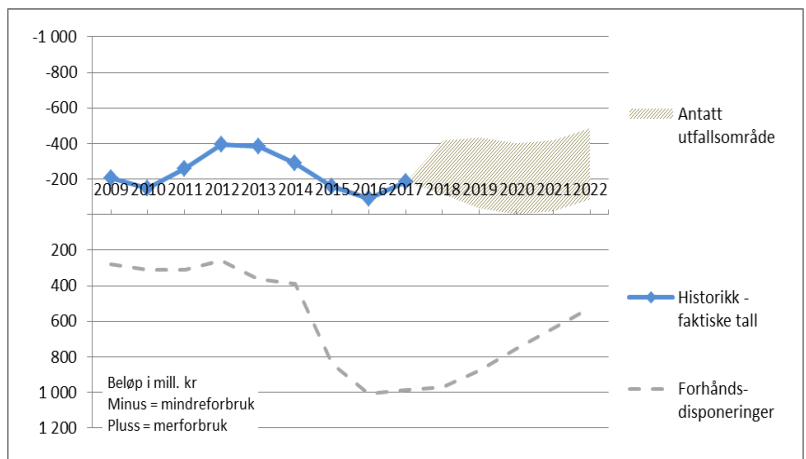

Økonomiske utsikter

Enhetene leverte i desember 2017 sine oppdaterte 5-årige prognoser. De enkelte enhetenes prognoser er framstilt i vedlegg 2. De innleverte prognosene indikerer positive forventninger til framtidige BOA-inntekter og fortsatt aktivitetsvekst i 2018, men at denne vil være mindre bratt enn i de foregående årene. Imidlertid er det nok fortsatt potensiale for at enhetenes prognoser kan bli mer realistiske.

Prognosen for UiOs samlede mindreforbruk på basisvirksomheten framgår av figur 8. Prognosen er ikke direkte basert på enhetenes prognoser, - men benytter disse som ett av flere vurderingsunderlag.

Figur 8: Prognose mindreforbruk (akkumulert) på basisvirksomheten

Figuren illustrerer et «antatt utfallsområde» for mindreforbruket og en antatt utvikling i saldoen på UiO forhåndsdisponeringer. Utviklingen av saldoen er forutsigbar, gitt at dagens nedbetalingstakt videreføres og at det ikke fattes nye vedtak om forhåndsdisponeringer.

Gitt disse forutsetningene, vil saldoen på forhåndsdisponeringene reduseres de kommende årene. Dersom enhetene setter sitt akkumulerte mindreforbruk i aktivitet, vil dette derfor ikke representere noen vesentlig risiko for UiO-økonomien. På sikt vil takten i UiOs institusjonelle investeringer kunne avpasses aktivitetsutviklingen ved enhetene.

Den reelle utviklingen i mindreforbruket vil bl.a. påvirkes av følgende faktorer:

- En økning i eksterne inntekter (jfr. bl.a. styresak juni 2017 «Potensiale for økte inntekter») vil ha indirekte effekt på basis-økonomien, og vil kunne medføre at mindreforbruket øker. Evt. inntektskutt vil kunne ha motsatt effekt.
- Takten i implementering av faglige satsinger, herunder bl.a. «Verdensledende miljøer» (se rapportering til styret i juni 2017, som del av Virksomhetsrapport T1-2017) og Livsvitenskap-satsingen.
- Videre utvikling i aktivitetsnivået ved fakulteter og tilsvarende enheter generelt. Hvor lenge vil aktivitetsnivået fortsette å vokse? Vil det stabilisere seg på et høyere nivå – eller har man en midlertidig topp i aktivitetsnivået (f.eks. v/ økt bruk av rekrutteringsstillinger eller aldersoverlapp)?
- Framdrift i UiOs bygg-prosjekter.

På lengre sikt er det sannsynlig at både IT-infrastruktur, drift av nye bygg og rehabilitering av eksisterende bygningsmasse vil kreve økt finansiering. Ambisjonsnivået og hvordan dette skal finansieres er foreløpig ikke avklart.

Vedlegg:

1. Forhåndsdisponeringer
2. Enhetenes økonomi
3. Ledelsesvurderinger fra enhetene